

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 2. september 2020

Sak

2020/0081 Den Norske Druidorden FGDO – org.nr. 975 576 086 – klage over avslag på søknad om godkjenning som lotteriverdig organisasjon

Til stede: Leder Elisabeth Wittemann, medlem Åse Gustavsen og medlem Ingjald Sørhøy

Sakens bakgrunn

Den Norske Druidorden FGDO (klager) søkte 3. desember 2019 om godkjenning som lotteriverdig organisasjon.

Lotteritilsynet avslo søknaden 11. desember 2019, med den begrunnelse at klager ikke kan anses lotteriverdig. Dette var nærmere begrunnet med at medlemskap i organisasjonen er strengt begrenset og at ordenen ikke har alminnelig medlemsadgang.

Vedtaket ble påklaget 13. desember 2019. Klager viser til at alle kan søke om medlemskap, og at det er tale om en åpen organisasjon. Klager mener at dette må være tilfelle selv om det stilles enkelte særkrav, som for eksempel til alder. Klager viser også til at organisasjonen bidrar aktivt i samfunnsnyttig arbeid og humanitær velgjørenhet, både lokalt og sentralt, herunder støtte til vanskeligstilte familier og enkeltpersoner, barnehjem, institusjoner, kommunale bo- og serviceinstitusjoner/sykehjem, Blå Kors og lignende organisasjoner. Støtte ytes i form av praktisk hjelp, økonomisk støtte, mat og lignende. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og har oversendt klagen med innstilling 20. januar 2020 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Etter lov om lotterier mv. (lotteriloven) § 6, jf. § 4, kreves det tillatelse fra Lotteritilsynet for å avholde lotterier, med unntak av lotterier som nevnt i § 7.

Godkjenning kan bare gis til organisasjoner som i sin virksomhet ivaretar et humanitært eller samfunnsnyttig formål, jf. lotteriloven § 6 annet ledd, jf. § 5 første ledd.

Den nærmere avgrensningen av hva som er en lotteriverdig organisasjon og hvilken praksis som har vært fulgt i denne sammenheng, er omtalt i

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

lotterilovens forarbeider, se NOU 1988: 14 s. 14, Ot.prp. nr. 58 (1993-94) s. 10 og Ot.prp. nr. 84 (1998-99) s. 27-28. Det fremgår blant annet at det normalt ikke gis lotteritillatelse til hobby- og fritidsforeninger for voksne. Bakgrunnen for dette er at voksne mennesker selv bør finansiere egne fritidsaktiviteter. Det kan imidlertid gjøres unntak for virksomhet som har en sosial betydning av et visst omfang for andre enn foreningens egne medlemmer, eller for foreninger som er virksomme blant barn og unge.

I forarbeidene til lotteriloven er det gjort nærmere rede for hvilke formål som skal anses som lotteriverdige. Det fremgår at lotteritillatelse ikke skal gis til formål som er typisk offentlige oppgaver eller som i betydelig grad mottar støtte fra det offentlige til driften, jf. Ot.prp. nr. 84 (1998-1999) punkt 5.1.

I Ot.prp. nr. 44 (2002-2003) s. 38 fremgår det at begrepet «humanitært formål» sikter til hjelpevirksomhet av ulik art, som for eksempel redningsarbeid eller nødhjelp.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Den Norske Druidorden FGDO sin klage gjelder Lotteritilsynets avslag 11. desember 2019 på søknad om godkjenning som lotteriverdig organisasjon.

I klagers ordenslov § 1 står det at organisasjonens «høye mål er å virke for menneskenes ideelle utvikling og å arbeide for et verdensomspennende vennskap bygget på rettferdighet, velgjørenhet og broderkjærighet». Dette målet søkes oppnådd ved at organisasjonen «meddele[r] sine medlemmer kunnskaper av etisk og åndelig verdi», jf. § 2.

Ifølge ordensloven § 46 kan «[e]nhver mann som har fylt 25 år, har en velordnet økonomi, nyter alminnelig aktelse, er i besittelse av sine statsborgerlige rettigheter og som skriftlig erklærer at han av fri vilje vil adlyde Ordensloven» bli medlem etter søknad om opptakelse. Det følger av klagers søknad at organisasjonen har 2852 medlemmer. Ingen av medlemmene er under 25 år.

Lotterinemnda mener at medlemskapet i organisasjonen er sterkt avgrenset, og at den sosiale betydningen av virksomheten først og fremst er for egne medlemmer. Det vises til at organisasjonens formål i stor utstrekning er å arbeide for det enkelte medlems utvikling og interne vennskap. Slike aktiviteter, som er rettet mot det enkelte medlems utvikling, anses ikke som ivaretagelse av samfunnsnyttig formål i lotterilovens forstand.

Klager har for øvrig gjort gjeldende at organisasjonen yter hjelp til en rekke veldedige og offentlige institusjoner i form av praktisk hjelp, økonomisk støtte, mat og lignende. Lotterinemnda vurderer at denne hjelpen i stor grad er et supplement til allerede eksisterende offentlige tilbud, og må anses som en typisk

offentlig oppgave som ikke er et lotteriverdig formål. Nemnda bemerker for øvrig at denne delen av organisasjonens virksomhet ikke er dokumentert. Klager kan etter dette heller ikke anses for å ivareta et humanitært formål.

Lotterinemnda har etter dette kommet til at klager verken ivaretar et samfunnsnyttig eller humanitært formål i lotterilovens forstand, og kan ikke tilgodeses med lotteritillatelse.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk